

- Mesačník CPHR – Transparency International Slovensko
- Vychádza s podporou USAID

Milí priatelia,

máme po voľbách, ktoré vzbudili nádej, že reformy sa budú presadzovať ľahšie. Netreba však podľahnúť ilúzii o osvietenej vláde, pretože aj tá potrebuje kontrolu a podnety z prostredia na realizovanie protikorupčných krokov. K nim sa väčšina strán, ktoré pravdepodobne vytvoria koalíciu (s výnimkou SMK), zaviazala v protikorupčnom minime. Vládnutie je o záujmoch a tie nemusia byť ani pri novom zložení vlády, parlamentu jednoznačne naklonené prijímaniu zásadných opatrení na boj proti korupcii. Pretože poučením z minulého volebného obdobia je aj skúsenosť, že politické strany rafinovanejšie schovávajú svoju nechť prijať niektoré opatrenia (napr. zákon o konflikte záujmov) za zástavné problémy, čím maskujú svoju politickú nevôľu. Občan aj médiá sa v tom oveľa ťažšie orientujú. Preto budeme monitorovať plnenie deklarovaných záväzkov a žiadať ich splnenie, budeme sa zároveň snažiť aj demaskovať prípadnú neochotu reálne bojovať s korupciou.

Prokurátorov prepustili

(NÁRODNÁ OBRODA, 13. 9. 2002)

Štyroch z päťice obvinených v údajnej úplatkárskej afére, z ktorých dvaja sú prokurátori Okresnej prokuratúry Košice II a jedna

bývalá vyšetrovatelka, po štyri a polmesačnom pobyte v nitrianskej väznici prepustili na slobodu. Bývalý okresný prokurátor v Humennom bol stíhaný na slobode.

Predmetom obvinenia je stotisíc Sk. Tie si humenský prokurátor údajne nechal sľúbiť za to, že muža obvineného z pašovania cigariet prepustí na slobodu. ◆

Úplatného policajta zadržali pri čine

(SME, 12. 9. 2002)

Nadstrážmajster František D. (27), ktorý pracuje ako starší inšpektor na obvodom oddelení polície v Partizánskom, je obvinený z trestných činov zneužitia právomoci verejného činiteľa a prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody. Tento policajt ešte koncom augus-

ta "nenáležitým spôsobom" vypočúval istého mladíka. Keď sa odmietol ku skutku priznať, najprv o stôl zlomil dvojmetrovú palicu a jej časťou potom mladíka začal škrtiť. Mladík podpísal zápisnicu, kde sa priznal ku skutku, ktorý nespáchal. O deň neskôr prišiel policajt k mladíkovi domov, kde mu

navrhol, že za 5000 korún zničí zápisnicu, v ktorej sa priznal. Mladík mu teda odovzdal päťtisíc korún. Pri čine policajta zadržali jeho kolegovia. Tohto policajta za prijímanie úplatku obvinili už pred niekoľkými mesiacmi. Vtedy však prokurátor Krajskej prokuratúry v Trenčíne uznesenie o vznesení obvinenia zrušil. ◆

Inšpektorka SOI žiadala podnikateľa o úplatok

(PRAVDA, 13. 9. 2002)

Podnikateľ z Giraltoviec udal inšpektorku Krajského inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie v Prešove, že si od neho vypýtala úplatok. Malo sa to stať na bardejovskom jarmoku. Prípado preverujú bardejovskí policajti. Podnikateľ mal na jar-

moku stánok s občerstvením. Ten navštívila aj inšpektorka Cecilia H., ktorá zistila nedoliatu malinovku. Ako uviedol, povedala mu, že za úplatok 2 000 korún mu udelí blokovú pokutu len vo výške 300 korún. Peniaze mal odovzdať inšpektorke a jej kolegovi v istej reštaurácii. Podnika-

teľ sa podľa našich informácií s takýmto správaním inšpektorov stretol aj na jarmoku vo Svidníku, a tak keď stretol známeho policajta, povedal mu, čo sa deje. Policajti okamžite zasiahli, odpísali si čísla bankoviek a napokon inšpektorku zadržali po prevzatí peňazí. ◆

Majetok politikov ľudí zaujíma

(SME, 9. 9. 2002)

Podľa prieskumu agentúry Dicio si až 77 percent ľudí myslí, že

by mal politik zverejniť, aký je jeho majetok a ako ho nadobudol. Napriek tomu poslanci

nedávno odmietli prísnejší ústavný zákon o konflikte záujmov a strany tento problém sľubujú vyriešiť až po voľbách. Typickým príkladom politikov, ktorí nevedia alebo nechcú preukázať pôvod svojho majetku, je napríklad bývalý minister obrany Pavol Kanis, ktorý pre nejasné financovanie stavby vily musel odísť z funkcie, alebo Vladi-

mír Mečiar, ktorý stále odmieta povedať, odkiaľ vzal desiatky miliónov na rekonštrukciu svojho sídla v Trenčianskych Tepliciach. Za bývalej Mečiarovej vlády sa o majetku politikov občan oficiálne nedozvedel vôbec nič, po roku 1998 síce platí zákon o konflikte záujmov, ale je neúčinný. Politici stále nie sú povinní svoj majetok zverejňovať. ◆

TIS INFORMUJE

Dňa 16. 9. 2002 prezidentka TIS E. Sičáková-Beblavá prednášala pre študentov 2. a 3. ročníka Gymnázia Pavla Horova v Michalovciach o boji proti korupcii v SR.

Emília Sičáková-Beblavá sa 16. 9. 2002 zúčastnila na stretnutí klubu členov SFPA v Prešove, na ktorom prednášala o korupcii v SR.

Predsedníčka Okresného súdu v Banskej Bystrici Jana Dubovcová získala prestížnu cenu TI Integrity Awards za rok 2002.

V dňoch 10. - 14. októbra 2002 sa v marockej Kasablance uskutočnil výročná konferencia TI (Annual General Meeting - AGM).

(výber z TI Newsletter, Berlín, domácej a českej tlače)

AFRIKA

NIGÉRIA: RODINA BÝVALÉHO DIKTÁTORA VRÁTI 1 MLD. DOLÁROV

Rodina bývalého nigérijského diktátora Saniho Abachu súhlasila, že vráti 1 miliardu amerických dolárov, ktoré "ukradla" z centrálnej banky v Nigérii. Peniaze vráti na oplátku za zníženie trestu pre Abachovho syna a jeho obchodného spoločenca, ktorí sú obvinení z krádeže a prania špinavých peňazí. Avšak 18. júna 2002 nigérijský senát zvolal zasadnutie, na ktorom obvinil vládu zo sprenevery verejných financií, vrátane 100 miliónov USD, ktoré Abacha vrátil.

AMERIKA

KANADA: ETICKÉ ŠKANDÁLY NA NAJVYŠŠEJ ÚROVNI

Kanadský premiér Jean Chrétien, ktorého vláda sa stále viac topí vo vážnych obvineniach z korupcie, neočakávane odvolal dvoch ministrov. Odvolaný bol minister obrany Art Eggleton potom, čo sa v tlači objavili informácie, že jeho bývala priateľka získala armádny kontrakt v hodnote 24 tisíc USD. Na tento kontrakt nebol vyhlásený žiadny verejný tender. Minister verejných prác Don Boudria, ktorý bol presunutý na nižší kabinetný post, čelí silnej opozícii potom, čo vyšlo najavo, že obýva luxusnú rezidenciu patriacu prezidentovi istej reklamnej agentúry, ktorá vyhrala nemenovaný vládny kontrakt. Chrétienove problémy sa dramaticky znásobili potom, čo polícia začala oficiálne vyšetrovanie troch kontraktov v hodnote 1 mil. USD. Tie vyhrala istá firma, ktorá bola údajne hlavným prívržencom jeho Liberálnej strany. V dôsledku týchto škandálov pre-

miér Chrétien zmrazil tucet vládnych kontraktov, reorganizoval svoj kabinet a stanovil nové pravidlá, týkajúce sa verejných darov, ako aj konfliktu záujmov.

a zasahovania do záležitostí ministerstva. Obvinení boli tiež dvaja úradníci Ministerstva zahraničných vecí blízki Suzukimu, a to zo sprenevery verejných financií.

ÁZIA

JAPONSKO: ŠKANDÁLY NA MINISTERSTVE ZAHRANIČNÝCH VECÍ

Muneo Suzuki - politik, ktorý bol až donedávna prominentným členom japonskej vládnucej Liberálno-demokratickej strany bol zatknutý a obvinený z prijatia úplatku vo výške 40 tisíc USD. Úplatok mal údajne prijať od istej stavebnej spoločnosti. Väčšina obvinení proti Suzukimu sa týka škandálov na Ministerstve zahraničných vecí, ktoré riadil. Mesiace sa mu darilo plávať proti prúdu obvinení z rôznych manipulácií

EURÓPA

ŠPANIELSKO: ŠKANDÁL OKOLO TAJNÝCH ÚČTOV

Objavenie nepriznaných 200 mil. USD peňažných prostriedkov spoločnosti Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (BBVA) v Lichtenštajnsku, Švajčiarsku a na ostrove Jersey (Veľká Británia) sa stal v Španielsku najväčším finančným škandálom posledného desaťročia. Sudca Baltazar Garzón vyšetroje daňové podvody a nečisté peňažné fondy, ktoré kontrolovala druhá najväčšia španielska banka a sfúzané

banky, ktoré boli jej predchodcami. Vyšetrovanie odhalilo dôkazy o tom, že výkonní riaditelia spoločnosti BBVA smerovali zisky do daňových rajov od konca 80.-tych rokov, aby si tak zabezpečili slušný dôchodok. Údajne tiež podplácali latinsko-amerických politikov. Podľa jednotlivých záznamov mohli tieto peniaze putovať k vodcom, ako je Hugo Chávez z Venezuely, Alberto Fujimori či Vladimiro Montesinos z Peru.

NEMECKO: ŠPINAVÁ POLITIKA

Dvaja bývalí predstavitelia nemeckej Sociálno-demokratickej strany a istý operátor skládky boli nedávno zatknutí v súvislosti s korupčným prípadom, ktorý sa objavil v polovici volebnej kampane nemeckého kancelára Gerharda Schrödera. Štátni prokurátori nariadili zatknutie spomínaných troch ľudí v súvislosti s údajným úplatkom vo výške 11 mil. USD, ktorý súvisel s výstavbou spaľovne odpadkov v 90.-tych rokoch.

TRANSPARENCY INTERNATIONAL: NÁVRH KONVENCIE OSN PROTI KORUPCII

Organizácia Transparency International (TI) navrhla Ad Hoc Komisii organizácie OSN vytvorenie Konvencie OSN proti korupcii. Táto myšlienka sa vyvíjala počas rokovaní Konvencie proti tranzitnému organizovanému zločinu (Konvencia TOC). Vzhľadom na podstatu a zameranie Konvencie TOC súhlasili členské štáty s tým, že by sa problematikou korupcie mal zaoberať samostatný aparát. Preto na odporúčanie Ad Hoc Komisie pre rokovania o Konvencii TOC vydalo Valné zhromaždenie rozsiahly mandát novej Ad Hoc Komisii, ktorej cieľom sú rokovania o novej Konvencii proti korupcii. Tie by mali prebehnúť do konca roka 2002. ◆

FÓRUM O SÚDNEJ REFORME

Súdy a prokuratúra na Slovensku sú podľa prieskumu agentúry Focus z marca 2002 vnímané ako druhá najskorumpovanejšia oblasť spoločenského života. Tento ako aj mnohé ďalšie dôvody inšpirovali CPHR – Transparency International Slovensko k zorganizovaniu Fóra o súdnej reforme, ktoré sa konalo s podporou Friedrich Ebert Stiftung a USAID dňa 9. septembra 2002. Cieľom fóra bola diskusia odborníkov s politikmi o tom, čo bude musieť urobiť budúca vláda v oblasti súdnictva.

V marci tohto roku parlament schválil dlho očakávaný zákon o Súdnej rade SR (č. 185/2002 Z. z.). Rada má mnoho právomocí, napr. navrhuje vymenovanie sudcu, určuje jeho funkčné zaradenie, čím sa posilňuje nezávislosť súdnictva od politickej moci. Prítom popri obhajobe záujmov súdnictva by sa Súdna rada mala pokúšať aj o riešenie problémov súdnictva, medzi ktoré patrí aj vnímanie rozšírenej korupcie v jeho radoch.

Jana Prístavková z Krajského súdu v Banskej Bystrici sa vo svojej prezentácii na fóre zamýšľala nad otázkou, čo možno od Súdnej rady očakávať. Podľa jej názoru je to predovšetkým dodržiavanie a uplatňovanie právnych princípov v celej ich podstate a šírke. Očakáva taktiež založenie skutočnej tradície, aby súdna moc ako jedna z troch mocí v štáte kvalifikovane, objektívne a rovnocenne v záujme fungovania právneho štátu vstupovala do komunikácie s mocou zákonodarnou a výkonnou práve prostredníctvom Súdnej rady. Napokon očakáva dôsledné presadzovanie výkonu pôsobností zverených ústavou a zákonom na základe dostatočných argumentov a analýz, aby sa súdna rada prezentovala ako orgán, ktorý so znalosťou vecí presadzuje záujmy, potreby a požiadavky justície. Pod slovom analýza myslí analýzu vykonávanú

Súdnou radou. Iba tak je podľa nej možné porovnanie s inými analýzami, ktoré sa týkajú justície a vypracúvajú ich iné orgány či inštitúcie.

Na urýchlenie súdneho konania, a teda aj zúženie priestoru pre korupciu je podľa **Pavla Rohárika** zo Združenia sudcov Slovenska potrebná zmena procesných predpisov a vytvorenie legislatívnych, materiálnych a personálnych podmienok. Dôsledné dodržiavanie rozvrhu práce a inštitútu zákonného sudcu je tiež jedným zo základných predpokladov eliminácie korupcie v súdnictve. Rozvrhy práce súdov by sa podľa neho mali nielen vypracovávať na základe stanovených pravidiel, ale mali by byť verejnosti i ľahko prístupné rovnako ako zoznam súdnych pojednávaní. Rohárik považuje za potrebné zväziť i **zverejňovanie meritorických súdnych rozhodnutí na internete**. Za významný krok vo vytváraní protikorupčnej atmosféry považuje zákonom uloženú povinnosť každý rok **podávať majetkové priznania**. Priestor pre sebaočistu vytvára periodické hodnotenie sudcov i **nová úprava disciplinárneho konania**. Schopnosť súdnictva očistiť sa od sudcov, ktorí nie sú hodní nosiť sudcovský talár sa Rohárikovi javí ako jeden z kľúčových problémov transformácie slovenského súdnictva. Je toho názoru, že tento problém do značnej

miery rozdeľuje sudcovskú obec.

Početné kauzy na Slovensku poukazujú na to, že reforma súdnictva je na Slovensku potrebná. **Ernest Valko** (Advokátska kancelária Valko & Partners) je však toho názoru, že reforma justície nebola a ani nemohla byť jednoduchá, pretože sa dotýkala širokého spektra otázok, ako je dôsledné naplnenie základného práva na súdnu ochranu garantovaného siedmym oddielom druhej hlavy Ústavy SR; riešenie problematiky správneho súdnictva; **reforma správy súdnictva; posilnenie individuálnej zodpovednosti sudcov** a ich ďalšie vzdelávanie. Ústavnoprávny aspekt reformy súdnictva spočíva podľa neho predovšetkým v zrýchlení a zjednodušení konania pred súdmi, garanciách sudcovskej nezávislosti a nestrannosti, v dôslednom naplňaní základného práva účastníkov konania na rozhodovanie zákonným sudcom. Ernest Valko zastáva názor, že reforma justície v porovnaní s inými rezortmi, ako je napr. zdravotníctvo, poľnohospodárstvo či sociálne veci ukazuje náznaky jej slubného rozbehu. Podľa neho je možné mať pripomienky k jej určitej nekompaktnosti (parciálne novelizácie procesných kódexov), či k čiastočnému ponechávaniu zúženej právomoci správnych súdov iba na príeskom zákonnosti aktov a činnosti orgánov verejnej správy.

Zásadná zmena v postavení súdnej moci sa udiala na úrovni ústavy, teda základného zákona štátu, jej novelou až v roku 2001 a až v auguste 2002 zasadala po prvýkrát Súdna rada, reprezentantka súdnej moci, ako úplne nový ústavný orgán s čiastočnými, ale už ústavnými právomocami súdnej moci. Podľa **Jany Dubovcovej**, predsedníčky Okresné-

ho súdu v Banskej Bystrici, možno konštatovať, že k presadeniu nezávislosti súdnej moci od ostatných mocí v štáte došlo po desiatich rokoch aktívnej činnosti Združenia sudcov Slovenska. V posledných štyroch rokoch sa urobili a robia sa aj teraz podstatné zmeny v pracovných podmienkach pre fungovanie súdov a sudcov realizovaním projektu **Súdny manažment**. Napriek týmto významným zmenám je možné podľa Dubovcovej konštatovať, že súdnictvo ešte dobre nefunguje. Preto, aby sa vytvorilo fungujúce súdnictvo, je podľa Dubovcovej potrebné položiť si podstatné otázky, týkajúce sa súdnictva a na základe analýz terajšieho stavu si na ne dať odpovede. Je tiež toho názoru, že súdnu reformu je možné efektívne dokončovať iba vtedy, ak na konkrétne problémy budú existovať dostatočne erudované a exaktné odpovede vychádzajúce zo **serióznych analýz a nielen z odhadov a z dojmov**. Až potom bude podľa nej možné so znalosťou vecí určiť, akým smerom sa má vývoj súdnictva a súdneho systému uberať, ktoré kroky a v akom poradí v súdnictve aplikovať tak, aby reforma mala zmysel a priniesla výsledky.

Záverečná diskusia fóra potvrdila nevyhnutnosť reformy systému súdnictva, ako aj potrebu pokračovať v organizovaní podobných aktivít aj v budúcnosti. TIS v najbližších dňoch pripraví a vydá informačný bulletin, ktorého obsahom budú podrobné prezentácie odborníkov, týkajúce sa uvedenej problematiky. Publikácia bude zverejnená v elektronickej podobe na internetovej adrese TIS (www.transparency.sk).

Zdroj: : *Príspevky rečníkov Fóra o súdnej reforme a Profit, 27.9.2002, Katarína Regáčová*

Jana Dubovcová:

Vyššia kvalita sudcov je otázkou vôle

Ocenenie, ktoré dostávajú od Transparency International je veľkým záväzkom, však?

Obávam sa, že je to taký veľký záväzok, že budem mať čo robiť, aby som udržala líniu.

Budete sa snažiť cenu využiť nato, aby pokračovala reforma v súdnictve?

V nej by sme pokračovali tak či tak. Nemáme totiž iné východisko, samozrejme, ak chceme mať fungujúcu justíciu a normálny demokratický štát. Cena je však veľkým povzbudením, lebo ukáže, že takéto aktivity treba robiť.

Môže vám táto cena pomôcť v získavaní politickej podpory pre reformy?

Myslím, že voči justícii má verejnosť také silné výhrady, že ich politici nebudú môcť ignorovať. Ekonomika je takisto slabá, nevykonalnosť práva jej veľmi nepomáha, a preto si myslím, že politici sa budú snažiť aj z týchto pragmatických dôvodov. Táto cena by skôr mala mať vplyv na sudcov, aby sa preorientovali na zvyšovanie etických hodnôt.

Čiastočne ste cenu dostali za projekt súdneho manažmentu, ktorý ministerstvo už teraz zavádza po celej republike. Čo ste pri príprave projektu zistili o slovenských sudcoch?

Projekt má silné protikorupčné prvky. Vďaka nemu sme prišli nielen na technické poruchy v súdnictve, ktoré sa budú dať relatívne dobre odstrániť, ale aj k poznaniu, že súdny stav nemá zatiaľ dostatok vnútorných síl na to, aby sa skvalifikoval. Odborníkov máme veľa, ale etická a hodnotová stránka pokrívava. Bude trvať dlhší čas, kým sa práve tieto stránky zlepšia.

Je nedostatok etiky tým najzávažnejším predpokladom pre korupciu?

Je to súhra faktorov. Nefunkčný systém vytvára priestor pre ponuku a dopyt a osobnostná kvalita časti sudcovského stavu to celé dotvára.

Dá sa po skončení ostatného volebného obdobia aspoň povedať, že podmienky na funkčnosť boli vytvorené?

Nepochybujem o tom, že nový súdny manažment sa zavedie všade. Do decembra bude fungovať na všetkých prvostupňových súdoch, vyvíja sa verzia pre druhostupňové súdy a v tomto funkčnom období sa bude musieť manažment zaviesť až po Najvyšší súd. Vyriešia sa tým problémy s technicko-personálnou stránkou vybavovania spisov. Teda, že sudca má robiť iba sudcovskú prácu, sa stane realitou. Pokiaľ ide o skvalitnenie sudcov, budeme musieť ešte zaviesť systémové zmeny. Videla som modely z USA a myslím, že by sa dali využiť aj v našom prostredí.

Vyžaduje si táto druhá etapa veľké finančné náklady?

Až také nie, je to otázka vôle. Sudcovský stav by však naozaj musel chcieť veci zmeniť. Hlavne disciplinárne komisie vo vnútri stavu, sú zriadené v iných štátoch z vôle sudcov a nepotrebujú obrovské finančné náklady. Peniaze skôr budeme potrebovať na vybudovanie vzdelávacieho systému pre sudcov.

Aké sú teda najväčšie výzvy nasledujúceho obdobia?

Materiálne zlepšenie príde postupne. Konečne by sme sa mali zaoberať sudcom ako takým - jeho kvalitou, profesionálnosťou. Budeme musieť robiť školenia na zlepšenie komunikačných schopností sudcov, otvorenosť sudcov verejnosti tak, aby sme boli kontrolovateľní a považovali to za plus, a nie mínus. Musíme sa zamerať na porušovanie etických pravidiel. To, či sudca pokračuje v spise rýchlo alebo pomaly, sa dá zistiť aj zo spisu. To, či sa správa eticky, sa už zistiť zo spisu nedá. Všetci však cítime, kto sa nespráva eticky. Nezáujímame sa však o to, akých kolegov máme.

Prečo podľa vás sudcovia neradi rozprávajú o korupcii?

Neviem, možno si myslia, že jus-

tícia je nedotknuteľná a rozprávaním o korupcii by sa v očiach verejnosti zhodila. To môže platiť v štátoch, kde justícia požíva veľkú dôveru. My ju však nemáme, a preto sa o ňu môžeme uchádzať iba otvorenosťou.

Skeptici hovoria, že projekt súdneho manažmentu a náhodné pridelenie spisov počítačom nemajú v slovenskom súdnictve protikorupčný účinok. Poukazujú na to, že vždy sa dá zariadiť vypnutie elektriny v správny moment alebo advokát stiahne a podá spis toľkokrát, až trafi správneho sudcu.

Práve preto, že projekt má protikorupčný účinok, ozývajú sa podobné hlasy. Všimla som si, odkiaľ tieto výhrady prichádzajú, a väčšinou je to z kruhov, ktorým netransparentnosť vyhovuje. Náhodný výber je jedinečným protikorupčným prvkom. Advokát mohol podať a stiahnuť spis niekoľkokrát aj pred štyridsiatimi rokmi, to nemôžeme ovplyvniť. Na rozdiel od minulosti, je tento systém transparentný. Ak to advokát urobí dnes, okamžite to vidíme a môžeme podniknúť viacero procesných krokov. Spis bude okrem toho pridelený tomu sudcovi, ktorý ho náhodne dostal po prvýkrát. Tento systém prinúti účastníkov konania s nekalými úmyslami šachovať so spisom a ich kroky sú okamžite viditeľné. Odporúčam tento projekt všetkým sudcom, ktorí sa chcú podozrenia z korupcie zbaviť.

Verejnosť si myslí, že dať úplatok sudcovi je veľmi ľahké a že až 60 percent sudcov je úplatných, čo napokon dokazuje aj nedávno medializovaný prípad bratislavského sudcu, ktorý si vo vlastnej kancelárii vypýtal od rodičov obžalovaného úplatok. Je to tak?

Podľa mňa to nevie nikto. To, že si to verejnosť myslí, je však najhorší výsledok súdnictva. Je to nebezpečnejšie ako skutočný počet skorumpovaných sudcov. Respondenti v našej ankete uviedli, že poskytovali úplatok na priamu

iniciatívu sudcu. Tieto výsledky sa stretli s veľkou kritikou, ale spomínaný bratislavský prípad ich iba potvrdzuje.

Čo s tým?

Treba spriechodniť systém. Veľká časť tých, ktorí poskytujú úplatky, uvádzajú ako dôvod, že si chcú zabezpečiť konkrétneho sudcu. Náhodný výber tomu zabráňuje. Ďalšia časť poskytuje úplatok preto, aby urýchlila súdne konanie. Tento faktor rieši súdny manažment a úplne by ho odstránila zmena procesného práva. Posledným dôvodom poskytnutia úplatku bolo zabezpečiť si "správny" výsledok konania. To je už o etike. Táto posledná skupina totiž uviedla, že sudca bol ochotný sa s nimi stretnúť aj mimo pojednávania a konzultovať. Veľmi ma preto mrzí, že sa sudcovia k spomínanému bratislavskému prípadu postavili mlčky. Nehovorím, že by mali vynášať nad ním rozsudky. Ten sudca sa však stretával mimo pojednávania s rodičmi obžalovaného v čase, keď prerokúval ich spis a opakovane. Mrzí ma, že sa nikto verejne nedistancoval od takéhoto správania.

Súdnictvo je vnímané ako najslabší článok v reťazci polícia - prokuratúra - súdy. Ukazujú na to aj závažné obvinenia voči bývalým príslušníkom SIS. Je to tak?

Bojím sa rýchlych záverov. Nemáme k dispozícii hĺbkovú analýzu fungovania systému. Nemali by sme však hľadať najslabší článok, ale cestu, ako by mohli všetky tri fungovať.

Reformy si budú vyžadovať silnú politickú podporu, ale aj podporu Súdnej rady. Dostanete ju?

Som presvedčená o tom, že politickú podporu budeme mať. Verím, že sa nám Súdna rada v najbližších týždňoch predstaví a povie, ako chce fungovať a pôsobiť. Zatiaľ to totiž nevieme. Dúfam však, že nebude bojovať s politickou mocou, ale bude budovať justíciu. ◆

Zuzana Wienk